

Legt natte multifunctionele bufferstroken aan en beheert deze

Zorgt voor aanleg en beheer van natte multifunctionele bufferstroken en flauwe, natuurvriendelijke oevers om de zuiverende werking en biodiversiteit van oever en waterloop te bevorderen. Het beheer omvat ook het regelmatig verwijderen en hergebruiken van sediment en biomassa.

Natte multifunctionele bufferstroken zijn ingericht om zoveel mogelijk nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en bodemdeeltjes af te vangen voordat ze de sloot bereiken. Internationaal onderzoek laat zien dat natte multifunctionele bufferstroken ongeveer de helft van de nutriënten uit landbouwwater kunnen zuiveren¹. Het is een voorbeeld van een routemaatregel voor verbetering van de waterkwaliteit, die ook ruimte biedt voor het vasthouden van water en voor meer biodiversiteit².

Afremmen

In een natte multifunctionele bufferstrook is ruimte om drainagewater en oppervlakkige afstroming af te remmen in blinde voorgreppels en bezinkpoelen. De greppels en poelen lopen via een natte, begroeide zone of flauwe natuurvriendelijke oever over naar het diepere deel van de sloot. Een deel van de verontreinigen breekt dan af, wordt opgenomen door de vegetatie of blijft achter in het sediment.

Het onderhoud bestaat uit het extensief maaien en het afvoeren van het maaisel. Maai de natte multifunctionele bufferstrook niet volledig in één keer. Door altijd delen begroeid te laten hou je de biodiversiteit in stand. Daarnaast is het belangrijk om het opgevangen sediment regelmatig uit de greppels en poelen te verwijderen. Het sediment en het (verwerkte) maaisel zijn op het bedrijf in te zetten als bodemverbeteraar.

¹ Stutter et al., 2019. <https://access.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2134/jeq2019.01.0020>
² Groenendijk et al., 2021. <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-27a72918-b544-41ef-9e92-0ba2ef757bac/pdf>

Is de maatregel haalbaar

Effectiviteit

Inpasbaarheid

Vooraf op gedraineerde percelen kan een natte multifunctionele bufferstrook veel opleveren voor de waterkwaliteit, aangezien bij droge bufferstroken het soms nitraatrijke drainagewater er via de drains onderdoor stroomt. Op percelen waar regelmatig oppervlakkige afstroming en erosie plaatsvindt, is het zoveel mogelijk afvangen van de bodemdeeltjes in de bufferstrook vooral voor fosfor erg effectief.

Voordelen

- Natte multifunctionele bufferstroken kunnen de helft van de nutriënten afvangen en zo de oppervlaktewaterkwaliteit verbeteren. Mogelijk blijven ook resten van gewasbeschermingsmiddelen voor een deel achter in de bufferstrook.
- Er is meer ruimte voor biodiversiteit en de slootkanten worden steviger, wat oeverafkalving voorkomt.
- Met de extra waterberging zijn droge perioden te overbruggen met betere gewasopbrengsten en met minder beregening.
- Water, organische stof en nutriënten blijven langer op het bedrijf. Het opgevangen sediment en het (verwerkte) maaisel is bruikbaar als bodemverbeteraar.

Kosten en opbrengsten

Natte multifunctionele bufferstroken zijn veelal minimaal 3 meter breed en daarmee soms breder dan de verplichte bufferstroken. De maatregel heeft na de aanleg weinig invloed op de bedrijfsvoering op de percelen zelf. Het aanleggen en beheren van natte bufferstroken kost ongeveer €200–€300 per hectare per jaar³, inclusief het onderhoud en eventuele inkomstenderving doordat de strook niet te betelen is. Er zijn wel mogelijkheden voor natte teelten, voederstruiken of bomen in de multifunctionele bufferstroken.

De baten zitten vooral in minder nutriëntenverlies, sterkere oevers, lagere onderhoudskosten aan de sloot en een betere waterkwaliteit. Vaak zijn er subsidieregelingen beschikbaar via agrarische natuurverenigingen.

³ STOWA Deltafact 'Effectiviteit nutriëntenmaatregelen om uit- en afspoeling vanuit landbouwgronden te verminderen'

Meer weten?

Scan de QR-code voor uitgebreide, actuele informatie over deze maatregel.

Tip:

Soms komt oppervlakkige afstroming vooral in het laagste deel van een perceel de sloot in. Op die plekken is een bredere multifunctionele bufferstrook of een bezinkpoel het meest effectief.